

SEMINÁR

III VODNÝ PLÁN SLOVENSKA NA ROKY 2022 - 2027

PRÍPRAVA AKTUALIZÁCIE VODNÉHO PLÁNU SLOVENSKA V SÚLADE S POŽIADAVKAMI
RÁMCOVEJ SMERNICE O VODE

Z Á Z N A M

Dátum konania: 20. jún 2019
13⁰⁰ – 16⁰⁰ hod.
Miesto konania: VÚVH – zasadačka na 5. poschodí
Nábřežie arm. gen. L. Svobodu 5, Bratislava

Seminár je súčasťou podujatí organizovaných sekciou vôd Ministerstva životného prostredia SR, ktorých cieľom je zvýšiť informovanie a zapojenie cieľových skupín pri príprave a schvaľovaní aktualizácie strategického dokumentu „**Vodný plán Slovenska na roky 2022 - 2027**“ (VPS).

Seminára sa zúčastnilo **94 zástupcov:**

- o dotknutých ústredných orgánov štátnej správy a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ich odborných organizácií,
- o mimovládnych neziskových organizácií aktívnych v oblasti starostlivosti o životné prostredie,
- o odbornej verejnosti,
- o samosprávnych orgánov,
- o ostatných dotknutých záujemcov.

❖ Seminár moderoval **Miroslav Mojžiš** z Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

❖ Ministerstvo životného prostredia SR vstupuje do prípravy 3. cyklu implementácie Rámcovej smernice o vode, ktorej hlavným environmentálnym cieľom je dosiahnutie dobrého stavu všetkých vôd najneskôr do roku 2027, konštatoval štátny tajomník MŽP SR **Norbert Kurilla**, pod ktorého záštitou sa tento národný seminár konal.

Vyslovil presvedčenie, že otvorený a transparentný proces aktualizácie Vodného plánu Slovenska na roky 2022 až 2027 a aktívne zapojenie čo najširšej odbornej a laickej verejnosti do tohto procesu prispeje vo finále k vytvoreniu národného strategického dokumentu ktorý bude reflektovať na čo

najväčšie spektrum identifikovaných vodohospodárskych problémov a navrhovať ich optimálne riešenie. Ocenil, že pozvanie na úvodný seminár bolo prijaté širokým spektrom verejnosti, čo vytvára predpoklad konštruktívneho dialógu v ďalšom procese prípravy Vodného plánu Slovenska.

- ❖ **Vladimír Novák** (generálny riaditeľ sekcie vôd MŽP SR) vo svojom úvodnom príhovore oboznámil prítomných s programom seminára a jeho cieľom. Seminár poslúži okrem iného na úvodnú diskusiu aj k prípadným podnetom pre významné vodohospodárske problémy, cieľom takejto diskusie by mal byť v tejto fáze zber podnetov, nie však riešenie podrobností. Nakoľko ide o prvé podujatie, plánované sú následné účelové stretnutia k jednotlivým témam tak, ako vyplývajú z časového a vecného harmonogramu. Účastníkov tohto seminára považuje za aktérov, s ktorými budeme pravidelne komunikovať počas nadchádzajúceho procesu prípravy a schvaľovania aktualizácie, resp. III. cyklu Vodného plánu. Ďalej deklaroval otvorenosť procesu, ktorej zárukou by mala byť aj úzka spolupráca s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Pre úplnosť informoval o konferencii s medzinárodnou účasťou k ochrane vodných zdrojov, ktorú zorganizovala SAŽP v spolupráci s MŽP SR v dňoch 17.-18.6.2019.
  - ❖ Témou úvodnej odbornej prezentácie **Ľudmily Strelkovej** (sekcia vôd MŽP SR) bolo oboznámenie so „**Správou Komisie** Európskemu parlamentu a Rade **o vykonávaní Rámcovej smernice o vode** (2000/60/ES) **a smernice o povodniach** (2007/60/ES); Druhé plány manažmentu povodí a prvé plány manažmentu povodňových rizík, http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/impl_reports.htm .
  - ❖ Informáciu o **časovom a vecnom harmonograme a komunikačnom pláne pre 3. cyklus prípravy plánov manažmentu povodí**, ktorý je sprístupnený verejnosti na pripomienkovanie na webovom sídle MŽP SR od 22. 12. 2018 do 22. 06. 2019 predniesla **Ľudmila Strelková**.
  - ❖ O pripravovaných **komunikačných nástrojoch** v procese aktualizácie Vodného plánu Slovenska na roky 2022 – 2027 informoval **Tomáš Orfánus** zo Slovenskej agentúry životného prostredia.
- Prvý blok diskusných príspevkov.

Peter Ďuroška (Podtatranská vodárenská spoločnosť) upozornil na nutnosť riešiť nielen budovanie nových verejných vodovodov a kanalizácií, ale aj obnovu existujúcej vodovodnej a kanalizačnej siete. Zhoršovanie stavu vodovodnej a kanalizačnej siete je predpokladom aj pre zhoršenie stavu vôd. V oblasti financovania predpokladá výrazne viac prostriedkov na obnovu existujúcej siete, ako na budovanie novej. Apeloval aby sa do VPS dostalo, akým spôsobom bude zachovaný dobrý stav vodárenskej infraštruktúry. Reagovala **Viera Vikukelová** (sekcia vôd MŽP SR) konštatovaním, že v súčasnej dobe sa pripravuje Partnerská dohoda na roky 2021 až 2027 a že vidí vhodný priestor uplatniť požiadavku na finančné krytie aj v tejto oblasti. **Vladimír Novák** (generálny riaditeľ sekcie vôd MŽP SR) doplnil, že nie je garantované aj financovanie obnovy vodárenskej infraštruktúry z verejných zdrojov. Táto oblasť je plne v pôsobnosti vlastníkov verejných vodovodov a verejných kanalizácií. V procese prípravy partnerskej dohody však využijeme všetky dostupné možnosti na získanie podpory financovania aj v oblasti obnovy vodárenskej infraštruktúry. **Miroslava Hrušková** (sekcia environmentálnych programov a projektov MŽP SR) informovala o procesnom stave prípravy Partnerskej dohody. V súvislosti s touto témou uviedla, že do konca roku 2020 musí byť vypracovaný investičný plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ktorý je rámcom pre nastavenie podpory a pre proces financovania. Pre konkrétne financovanie je však nevyhnutné

uviesť všetky zdroje financovania komplexne – zdroje vlastníkov a prevádzkovateľov infraštruktúry, zdroje miestnej samosprávy, privátne zdroje.

Tomáš Derka (Slovenská ekologická spoločnosť) vyjadril pochvalu Tomášovi Orfánusovi (Slovenská agentúra životného prostredia) za vytvorenie nástroja pre verejnosť, pomocou ktorého jej bude umožnené uplatňovať pripomienky v procese tvorby VPS. Zároveň sa pýta, kto bude rozhodovať o tom, ktorá pripomienka bude akceptovaná a ktorá bude odmietnutá a aký je mechanizmus tohto procesu. **Miroslav Mojžiš** vysvetlil postup pri vyhodnocovaní pripomienok. Rozhodovaciu právomoc má vždy tvorca verejnej politiky, teda v tomto prípade MŽP SR. Proces je braný ako participatívny a otvorený, pripomienky sú konzultované s autormi a ignorácia pripomienok nie je v procese prípustná. Snahou je vytvorenie priestoru na diskusiu o všetkých pripomienkach, avšak treba si uvedomiť, že každý proces, aj keď je otvorený, negarantuje to, že všetky pripomienky budú zapracované. Každá politika je kompromis. **Vladimír Novák** sa plne stotožnil s vysvetlením Miroslava Mojžiša a dodal, že vyhodnocovanie pripomienok nie je dielom jednotlivca, ale výsledkom spolupráce expertných tímov odborných organizácií MŽP SR.

Andrej Škrinár (STU Bratislava). V pripravovanom VPS by privítal ucelenú koncepciu revitalizácie vodných tokov SR. Konštatoval, že doposiaľ je revitalizácie nulová a nepozná jediný úsek, o ktorom by vedel, že bol revitalizovaný. **Vladimír Novák** uviedol, že revitalizácia vodných tokov prebieha priebežne v rámci možností, napr. prostredníctvom projektov LIFE+. VPS obsahuje v programe opatrení aj odstraňovanie bariér na vodných tokoch, čo je tiež súčasťou revitalizácie vodných tokov. V rámci prípravy VPS privítame konkrétne návrhy a námety na projekty v tejto oblasti a v predmetnej záležitosti uvítame samostatné stretnutie. **Monika Supeková** (SVP, š. p.) poukázala na vzájomnú spoluprácu správcu vodných tokov so Štátnou ochranou prírody a Slovenským rybárskym zväzom pri odstraňovaní migračných bariér na tokoch.

Martina Paulíková (Združenie Slatinka) sa opýtala, či bude koordinovaná príprava VPS aj s Plánom manažmentu povodňových rizík (PMPR) a Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií (PRVVaVK) tak ako to bolo pri príprave aktuálneho VPS. **Juraj Šiatkovský** (sekcia vôd MŽP SR) uviedol, že vecný a časový harmonogram PMPR je zverejnený na web stránke MŽP SR a že harmonizácia s VPS začne po ukončení aktualizácie máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika. **Martina Paulíková** konštatovala, že vecný a časový harmonogram PMPR nebol na pripomienkovaní takže sa k nemu nemohli nejako vyjadriť. V procese návrhu opatrení je nevyhnutná spolupráca so starostami. **Juraj Šiatkovský** vysvetlil proces prípravy PMPR aj so zapojením všetkých dotknutých.

Ján Plesník (Národná recyklačná agentúra Slovensko) prečítal otázku: *Ako a na základe akých podkladov bol vyhodnotený 2. cyklus vodného plánu, keď nemáme dostatok podkladov k stavu podzemných a povrchových vodných útvarov posúdených podľa čl. 4.7 rámcovej smernice. A my ideme do 3. cyklu a robíme podklady pre posúdenie a nemáme tie podklady.* **Vladimír Novák** uviedol, že celkom nepochopil otázku, lebo čl. 4.7 rámcovej smernice je o výnimkách. **Ján Plesník** uviedol, že keď chce spraviť podklady pre posudok, tak nedostane podklady k stavu povrchových a podzemných vôd, lebo ich nemáme. Diskusia k tejto otázke ďalej pokračovala vysvetľovaním ustanovení Vodného zákona (§ 16 a) a postupov podľa čl. 4.7 rámcovej smernice o vode. **Miroslav Mojžiš** navrhol Jánovi Plesníkovi aby svoju otázku preformuloval na problém, ktorý je potrebné vyriešiť a v ktorej fáze prípravy 3. VPS.

Miroslava Čierna Plassmann (Svetový fond na ochranu prírody Slovensko) potvrdzuje, že koncepcia celkovej revitalizácie vodných tokov na Slovensku chýba. V aktuálnom plánovacom období síce boli vypracované nejaké 3 projekty na revitalizáciu, čo oceňuje, ale to nie revitalizácia tokov, to je čiastkové opatrenie na určitom úseku. Tak isto odstraňovanie bariér tiež oceňuje, že vôbec takáto iniciatíva je, ale tiež je to len čiastkové opatrenie. Preto by sme privítali ucelenú koncepciu aké toky a v akom rozmere chceme na Slovensku revitalizovať a nie len čiastkové projekty. V tejto súvislosti pripomenula aj negatívny vplyv výstavby MVE na Slovensku vyplývajúci z Koncepcie výstavby malých vodných elektrární. **Vladimír Novák** uviedol, že keď príde konkrétny návrh, tak sa ním budeme zaoberať v rámci 3. cyklu. V rámci revitalizácie by sme sa však mali baviť o tom, ktoré vodné toky a akým spôsobom revitalizovať a ako nastaviť okrajové podmienky takejto revitalizácie. K tomu nevyklučuje samostatné pracovné stretnutia s vybranými odborníkmi pre danú oblasť. K problematike negatívneho vplyvu výstavby malých vodných elektrární uviedol, že v Slovenskej republike nemáme Koncepciu výstavby malých vodných elektrární, ale Koncepciu využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030, čo je zásadný rozdiel v tom zmysle, že využitie, resp. podmienky využitia hydroenergetického potenciálu na vodných tokoch vyplývajú v reálnom čase z platnej legislatívy, teda Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030 ani jej aktualizácia nikomu nedáva automaticky možnosť samotnej realizácie malej vodnej elektrárne. Pri tejto príležitosti uviedol aj sprísnenie podmienok posudzovania MVE podľa zákona EIA, kde sekcia vôd v rámci pripomienok uplatnila sprísnenie na zisťovacie konanie pre MVE do 0,1 MW a povinné hodnotenie pre MVE medzi 0,1 a 10 MW.

Juraj Hajdú (Štátna ochrana prírody SR) plne podporil príspevok p. Plassmann, že na Slovensku chýba koncepcia revitalizácie vodných tokov. Protipovodňové opatrenia a úpravy by mali riešené v kontexte revitalizácií. Nemali by sa obnovovať a udržiavať staré regulácie zo 60-tych rokov. Ako príklad dobrej praxe uvádza revitalizačné opatrenia v Čechách.

❖ S prípravou **Významných vplyvov na stav vodných útvarov** oboznámila **Ivana Bajkovičová** (VÚVH).

✚ Druhý blok diskusných príspevkov.

Elena Fatulová (občianske združenie Inštitút vodnej politiky) sa vrátila k príspevku p. Plesníka a zdôraznila dôležitosť posudzovania podľa čl. 4.7 RSV. Poukázala na hlavné ciele RSV a pre ich plnenie nemáme východiskové podklady, nemáme jeden jediný údaj o hladinovom režime podzemnej vody. Kvantitatívny stav vôd hodnotíme ako dobrý, ale to nestačí. Musíme mať konkrétne údaje o hladine. Žiada o stretnutie, kde si tieto veci vysvetlíme, ako budeme ďalej pokračovať. Vyhodnocovanie kvantitatívneho stavu podľa RSV vníma ako zásadný problém. **Vladimír Novák**: Posledné dva roky optimalizujeme čl. 4.7 vo vzťahu na legislatívu a v rámci EÚ patríme medzi štáty, ktoré sú za postup v tejto oblasti chválené. **Jana Gajdová** (VÚVH) vysvetlila systém posudzovania podľa čl. 4.. RSV podľa aktuálnej metodiky a hodnotenie stavu vôd podľa RSV. **Viera Vikukelová** pripomenula, že s p. Fatulovou tento problém riešime dlhodobo, riešime ho aj na úrovni Európskej komisie a máme za to, že naše hodnotenie stavu je v poriadku. **Tomáš Orfánus**: Existuje monitorovacia sieť a údaje sú k dispozícii na SHMÚ alebo ŠGÚDŠ. Možno niekde sú aj zdarma, možno ich niekde treba odkúpiť. Vyjadril sa aj k problematike revitalizácie tokov a konštatoval, že v ďalšom období sa jej nevyhneme. SAŽP pripravuje *Metodiku prioritizácie zásahov v krajine* a možno by bolo dobré považovať nad vytvorením tímu pre vytvorenie metodiky prioritizácie odstraňovania bariér na vodných tokoch.

Tibor Krajč (SRZ Žilina) sa opýtal, či MŽP SR bude mať ambíciu len na realizáciu odporúčaní zo *Správy EK o vykonávaní RSV* alebo určí ambicióznejšie ciele pre reálne zlepšenie stavu vôd na Slovensku. Na požiadanie **Miroslava Mojžiša** konkretizoval mieru ambície kde uvádza, že bežní ľudia konštatujú, že stav vôd sa zhoršuje a raz za šesť rokov je možnosť byť ambicióznejší a dávať si väčšie ciele pre reálne zlepšenie. Za SRZ určite bude pripomienka z hľadiska vodných biotopov a budú sa snažiť presadiť myšlienku nových kritérií, prípadne ukazovateľov kvality. Takto stanovené ciele a približovanie sa k nim bude viesť k zlepšovaniu tohto stavu.

Ladislav Pekárik (SAV) vyjadril sa k prezentácii p. Strelkovej s tým, že sa v nej venovala len hodnoteniu chemického stavu, ktorý sa nezhoršil a zamlčala zhoršenie ekologického stavu. Vnímate, že kvalita a kvantita vôd je v pohode, ale ekologický stav asi v pohode nebude. Revitalizácie tokov vedia tento stav zlepšiť a hlavne hydromorfologické zmeny, ktoré sú tam negatívne. Odporúča aby sa ďalší vodný plán venoval práve účinnosti opatrení na zlepšenie ekologického stavu.

Katarína Ježová (Prešovský samosprávny kraj) sa zaujímala, či sa bude aktualizácia VPS zaoberať aj prehodnotením oblastí vyčlenených ako rezerva pre stavbu budúcich vodných nádrží. V prešovskom samosprávnom kraji je veľa území, ktoré majú byť chránené pre budúce vodné nádrže, čo vytvára bariéru pre využitie tohto územia. Niektoré vyčlenené územia sú už zastavané a je v nich problém s územným plánovaním. Potrebuje štátom jednoznačne určiť, ktoré územia sú reálne vyčlenené pre tieto stavby. **Vladimír Novák v tejto súvislosti uviedol, že** úlohy spojené so zadržaním a reguláciou vody v krajine sú definované aj v akčnom pláne sucho. Berúc do úvahy okrem iného vývoj klimatek zmeny, nepredpokladá, že by sa mali zmierňovať stavebné uzávery, skôr zostanú v aktuálnej podobe. Nevyhnutné vo vzťahu k problémom s dodržiavaním stavebných uzáver je zabezpečenie striktného dodržiavania platných právnych predpisov.

Ľudmila Strelková reagovala na príspevok **Ladislava Pekárika**. Ospravedlnila sa, ak niekto vníma že zámerne preskočila časť prezentácie. Celá správa je verejne prístupná http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/impl_reports.htm. Vzhľadom na rozsah obsahu správy bol prezentovaný len informatívny prierez pre lepšiu orientáciu v predmetnom dokumente.

Vladimír Novák poďakoval účastníkom za konštruktívnu debatu a zhrnul identifikované oblasti prezentovaných záujmov do týchto záverov:

- Rozvoj VV a VK najmä v obciach pod 2000 obyvateľov
- Obnova existujúcej vodovodnej a kanalizačnej siete
- Revitalizácia vodných tokov SR
- Prehodnotenie stavebných uzáverov pre vodné nádrže.